

На основі проведеного дослідження можна констатувати, що з огляду на складність та відповідальність за кінцевий результат роботи, які притаманні обраній професії, рівень мотиваційної діяльності у студентів-медиків є недостатньо високим. Це може бути пов'язане з тим, що молоді люди не завжди усвідомлюють зміст своєї подальшої діяльності та ті виклики, які вона висуває. Як показує практика, студенти, які не мають мотивації до оволодіння професією, мають суттєві проблеми в процесі навчання, тому часто відмовляються від його продовження на старших курсах. Окрім того, студенти, які завершують навчання, навіть за умови низького рівня мотиваційної діяльності, досить часто йдуть здобувати інший фах у закладах вищої освіти або працюють не за спеціальністю. Тому завданням працівників освіти є систематизація навчально-методичних та виховних засобів діяльності з метою підвищення рівня мотивації у майбутніх медиків.

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В МІСТІ РІВНЕ НА РОЗВИТОК ХВОРОБ ОРГАНІВ ДИХАННЯ

Мялюк О. П., Коробко Л. Р., Туровська І. О., Марущик А. Л.
КЗВО «Рівненська медична академія»

За статистикою, за останні роки в Україні одну з лідируючих позицій серед усіх захворювань займають хвороби органів дихання (48%). Для порівняння у Польщі цей показник дорівнює 28 %, у Чехії – 29 %, у Німеччині – 19 %. Пов'язано це з екологічною ситуацією країни, з такими можливими факторами як висока щільність населення, що збільшує ризик поширення окремих видів цієї групи патологій як малорухливий спосіб життя, ожиріння, які властиві населенню великих міст. Також можна припустити дію пандемії Covid19 на захворюваність дихальної системи населення у 2021-22 роках.

Метою нашої роботи було зменшення захворюваності та зниження смертності від хвороб дихальної системи шляхом виявлення екологічних факторів ризику та інформування суспільства про досягнуті результати у м. Рівне. Об'єктом дослідження були випадки захворюваності на хвороби органів дихання серед населення міста Рівне по районах (Басів Кут, Північний, Ювілейний тощо) за 2014 – серпень 2022 роки. Також випадки захворюваності на хвороби органів дихання безпосередньо у закладах охорони здоров'я міста Рівне.

Моніторинг атмосферного повітря м. Рівне проводили на 9 пунктах спостережень, у тому числі на двох автоматичних станціях, встановлених у районах Центр і Боярка.

Територія Рівне поділена на умовні території: Ювілейний, Зологіїв, Північний, Боярка, Басів Кут, Центр, Тинне, Льонокомбінат, Новий Двір. Відомо, що в першій групі районів у рейтингу розташовуються промислові підприємства, що обумовлює несприятливу екологічну обстановку та професійні фактори захворюваності. У проаналізований період у місті Рівне більшість хворих віком до 18 років (2018 рік – 62,5 %, 2020 рік – 66,3 %). Протягом останніх років спостерігається динаміка збільшення кількості

пацієнтів дитячого віку та зменшення частки дорослих (2018 рік – 35,5 %, 2020 рік – 33,7 %). За вищевикладеним можна дійти невтішного висновку, що патологіями органів дихання частіше хворіють пацієнти до 18 років по місту, пов'язано це з незміцнілим імунітетом та несформованістю організму у дітей. Окрім, ця ситуація може бути пов'язана з особливостями екологічної ситуації, порівняно, з іншими обласними центрами, більшою кількістю промислових підприємств і як результат – велика роль професійних факторів (електрозварювання, випаровування сталі і т.д.), з такими можливими факторами, як висока щільність населення, неправильне харчування, що властиво містам і діями міського муніципалітету, не спрямованими на покращення екологічної ситуації у місті.

Рівне є невеликим промисловим центром західної України, близько 80 підприємств, які здійснюють емісію забруднюючих речовин у повітряний басейн міста. В місті співвідношення забруднюючих речовин від стаціонарних джерел викидів припадає: на оксид вуглецю – близько 20 % викидів, оксиди азоту – 40 %, сполуки сірки – 10 %, речовини у вигляді суспендованих твердих часток – 25 %, неметанові леткі органічні сполуки та інші забруднювачі – 5 %. Транспорт, насамперед автомобільний, є найбільшим джерелом забруднення атмосферного повітря міста. Динаміка викидів забруднюючих речовин за останні п'ять років свідчить про тенденцію до незначного збільшення емісії, головним чином, за рахунок пересувних джерел. В цілому, більше 80 відсотків викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря припадає на автотранспорт. Частка токсичних інгредієнтів, які забруднюють повітря під час експлуатації пересувних джерел забруднення наступна: оксид вуглецю – 73,5 %, діоксид азоту – 13 %, неметанові леткі органічні сполуки – 10%, сажа – 2%, сірки діоксид – 1,5%.

Озеленення житлових зон значно покращує екологічну ситуацію, проте не спростовує. Високий рівень озеленення відзначено було в районі Басів кута (понад 51,8 %), на Північному підвищений за останні 5 років (48,9 %), на Боярці – знижений (від 32,6 % до 34,7 %), Центр мав низький рівень озеленення (28,1 %), а інші райони – середній рівень озелененості (від 42,7 % до 49,8 %).

У основних лікувальних закладах м. Рівне щороку обслуговується приблизно 78 тис населення. Згідно статистичним даним пацієнтів з патологіями органів дихання з 2015 року збільшилось на 11,3 %, що ще раз підкреслює значний вплив низького рівню екологічної безпеки на патології органів дихання.

Таким чином, для зниження показників захворюваності дихальних шляхів у м. Рівне необхідно зменшити кількість викидів в атмосферне повітря від пересувних та стаціонарних джерел забруднення. Слід здійснити наступні природоохоронні заходи, а саме: скоординувати організацію руху транспорту в межах міста, розвантажити центральну частину міста від автотранспорту, ремонт доріг, використовувати більш якісне пальне, модернізувати технології виробництва, провести екологічний аудит з метою виявлення невідповідностей законодавству.